

LEWIS'İN TÜRKİYESİ VE DEMOKRASİ

Bernard Lewis'in *Demokrasinin Türkiye Serüveni* kitabının yeni baskısı [Yapı Kredi Yayınları](#) tarafından yapıldı. [Kitap](#) dört ana makaleden oluşuyor. Bu makaleler farklı zamanlarda yazılmasına rağmen Türk demokrasisinin gelişimi ve başarısına odaklanıyor.

Bernard Lewis, Türkiye, İslam ve Ortadoğu hakkında pek çok eser vermiş önemli bir tarihçi ve oryantalist. Birçok bölge diline hakim ve ayrıca siyasetçilere de danışmanlık yapmış bir isim. Türkiye'de en fazla *Modern Türkiye'nin Doğuşu* kitabıyla biliniyor. Birçok tarihçi gibi 100 yaşını devirdikten sonra 2018'de ölen Lewis, otobiyografisini de kaleme aldı: *Bernard Lewis: Tarih Notları*. Tarihseverler ve bölgeye ilgi duyanlar için pek çok ayrıntı barındıran [kitap](#), okuması kolay üslubuyla da dikkat çekiyor. Lewis'in çalışmaları tarih disiplininin dışına çıkmamakla birlikte, Batı merkezli olmakla eleştirilir. Onun eserlerinde Batı'nın üstten bakan, modernleştirici yönü ön plandadır.

Lewis'in *Demokrasinin Türkiye Serüveni* kitabının yeni baskısı ise [Yapı Kredi Yayınları](#) tarafından yapıldı. Beşinci baskıya ulaşan [kitap](#) dört ana makaleden oluşuyor. Bu makaleler farklı zamanlarda yazılmasına rağmen Türk demokrasisinin gelişimi ve başarısına odaklanıyor.

Türkiye'de Demokrasi başlığını taşıyan ilk makale, Türkiye demokrasinin gelişimini anlatıyor. Dünyada esen demokrasi rüzgarının Osmanlı Devleti'ni ve sonrasında Türkiye'yi etkilediğini belirtiyor. İkinci Meşrutiyet'i de, çok partili hayata geçişi de bununla ilişkilendiriyor. 1960, 1971, 1980 ve 1997'deki askeri müdahalelere rağmen ordunun bir şekilde yönetimi sivillere bıraktığından övgüyle bahsediyor. Bu noktada

Bernard Lewis'in *Demokrasinin Türkiye Serüveni* kitabı, Türkiye'nin yakın tarihi ve demokratikleşme süreci üzerine yeniden düşünmek için önemli bir fırsat.

birçok ülkede demokrasinin ithal edildiğinden ya da emperyalistler tarafından miras bırakıldığından bahsederken Türk demokrasisinin halkın seçimi olduğunun altını çiziyor.

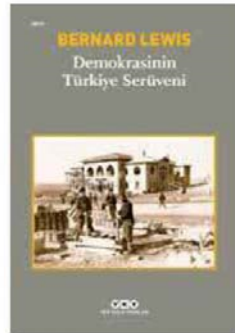
Türkiye Cumhuriyeti'nin Osmanlı Kökenleri başlıklı ikinci makalede yazar önce cumhuriyet, hürriyet, millet ve vatan gibi kelimelerin kökenini araştırdıktan sonra Türk-İslam tarihinden miras kalan bazı uygulamaların demokratikleşme sürecine etkisini yorumluyor.

Üçüncü makalenin başlığı ise *Tarihsel Perspektif İçinde Türklerin Demokrasi Deneyi*. Sened-i İttifak, Tanzimat reformları, Birinci ve İkinci Meşrutiyet ve sonrasında Cumhuriyet dönemi ve yaşanan

askeri darbelere rağmen Türkiye'nin demokrasi serüveninin devam etmesini yazar demokrasi tanımını çerçevesinde değerlendiriyor.

Kitabın son makalesinin başlığını bir soru oluşturuyor: *Neden Türkiye İslam Dünyasındaki Tek Demokrasi?* Bu makalede Osmanlı ve Türkiye'nin modernleşme sürecinin temel özellikleri vurgulanıyor, ekonomik gelişmişlik ve Batı ile kurulan ilişkinin mahiyetine değiniliyor. Ayrıca sivil toplumun demokratikleşme süreçlerindeki rolüne dikkat çekiliyor.

Bernard Lewis'in *Demokrasinin Türkiye Serüveni* kitabı, Türkiye'nin yakın tarihi ve demokratikleşme süreci üzerine yeniden düşünmek için önemli bir fırsat.

Demokrasinin Türkiye Serüveni / Bernard Lewis / Çeviren: Ahmet Hamdi Aydoğın - Esra Ermert / Yapı Kredi Yayınları / Tarih / 67 Sayfa.